

PLAN METODYCZNY LEKCJI

Data: 24. 03. 2014 r.

Klasa: VI b

Przedmiot: przyroda

Czas trwania lekcji: 45 minut

Nauczyciel: mgr Iwona Gładys

Temat lekcji: Jakie jest znaczenie owadów w przyrodzie i w życiu człowieka?

(temat zgodny z podstawą programową rozporządzenia MEN z dnia 23.08.2007 r.)

TREŚCI NAUCZANIA ZGODNE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ:

Wspólne cechy budowy i czynności organizmów - nr 1.

Przykłady różnorodności roślin, grzybów i zwierząt oraz środowisk ich życia - nr 3.

Znaczenie wybranych gatunków roślin, grzybów i zwierząt dla człowieka – nr 15.

ZAKRES TREŚCI:

- Pozytywne i negatywne znaczenie owadów
- Przykłady owadów pożytecznych, pasożytniczych i szkodników

CELE OGÓLE LEKCJI:

1. Zapoznanie się ze znaczeniem owadów w przyrodzie i w życiu człowieka
2. Realizacja podstawy programowej
3. Stosowanie indywidualizacji pracy z uczniem
4. Stosowanie metod aktywnych i pracy w grupie

CELE LEKCJI SFORMUŁOWANE W JĘZYKU UCZNIA:

- Dowiesz się jakie jest pozytywne i negatywne znaczenie owadów w przyrodzie i w życiu człowieka
- Poznasz owady pożyteczne, pasożyty i szkodniki

NACOBIEZU DO LEKCJI (co uczniowie będą potrafili po lekcji)

- Podasz przykłady pozytywnego i negatywnego znaczenie owadów
- Wymienisz przedstawicieli owadów pożytecznych, szkodników, pasożytów

POSTAWY:

Uczeń:

- Pracuje z zaangażowaniem na lekcji
- Czuje się odpowiedzialny za efekty pracy zespołowej
- Doskonali umiejętność pracy w grupie

STANDARDY EGZAMINACYJNE:

1. Czytanie:

Uczeń odczytuje informacje z tekstu źródłowego

3. Rozumowanie:

Uczeń wskazuje różnice i podobieństwa oraz porządkuje je.

METODY:

- Pogadanka
- Burza mózgów
- Praca w grupie

FORMY:

- Zbiorowa
- Indywidualna

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Podręcznik do przyrody dla klasy VI Nowa Era
- Gabloty z okazami owadów
- Książki, atlasy z owadami
- Karty pracy dla uczniów

LITERATURA

- A. Czerny *Podręcznik do przyrody dla klasy VI*, Nowa Era 2001
- M. Chinery *Zwierzęta i rośliny w ogrodzie*, Muza SA 1999
- M. Scott *Ekologia*, Polska Oficyna Wydawnicza BGW, 1996

STRUKTURA I OPIS LEKCJI:

Faza wstępna:

Czynności organizacyjne.

1. Wyjaśnienie celów lekcji i sformułowanie tematu. Zapisanie tematu na tablicy i w zeszytach uczniów.
2. Omówienie zasad pracy na lekcji oraz kryteriów oceniania.

Faza realizacji:

1. Przypomnienie wiadomości z ostatniej lekcji dotyczących czynności życiowych owadów.
 - Proszę wymienić najważniejsze czynności życiowe owadów.
 - W jaki sposób odżywiają się i oddychają owady?
 - W jaki sposób rozmnaża się motyl?
2. Nauczyciel stosując burzę mózgów wspólnie z uczniami definiuje pojęcia: szkodnik, pasożyt.
3. Nauczyciel dzieli klasę na 4 zespoły. Rozdaje karty pracy i omawia zasady pracy w grupie.

Zespół I

Korzystając z dostępnych źródeł informacji uzupełnij tabelę:

Nazwa owada	Znaczenie dla przyrody i człowieka
1. Komar widliszek	Przenosi zarazki - malarii
2.	Przenosi zarazki śpiączki
3.	
4.	
5. Kruszynki	
6.	

Zespół II

Korzystając z dostępnych źródeł informacji uzupełnij tabelę:

Nazwa owada	Znaczenie dla przyrody i człowieka
1. Chrabąszcz majowy	Żywi się korzeniami roślin
2.	Zjada liście ziemniaka
3.	
4.	
5.	
6. Mącznik młynarek	

Zespół III

Korzystając z dostępnych źródeł informacji uzupełnij tabelę:

Nazwa owada	Znaczenie dla przyrody i człowieka
1. Pszczoła	
2.	Zapyła kwiaty
3.	
4. Żuk gnojowy	Przyspiesza rozkład materii, tworzenie gleby

Zespół IV

Korzystając z dostępnych źródeł informacji uzupełnij tabelę:

Nazwa owada	Znaczenie dla przyrody i człowieka
1. tęcznik	Zjada szkodniki głównie larwy
2.	
3.	
4. Jedwabnik morwowy	

Faza podsumowująca:

1. Sprawozdawcy wybranych grup dokonują prezentacji uzupełnionych kart pracy.
2. Ocena pracy uczniów
3. Uczniowie na zakończenie lekcji uzupełniają minitest sprawdzający stopień opanowania wiadomości z lekcji..

KARTA PRACY UCZNI

Zespół I

Korzystając z dostępnych źródeł informacji uzupełnij tabelę:

Owady pasożyty

Odrębną grupę stanowią niektóre owady pasożytnicze zmniejszające liczebność szkodników upraw człowieka. Do pasożytów tych zaliczamy m.in. kruszynki i owadziarki. Niestety pasożyty człowieka i zwierząt, same uciążliwe i szkodliwe, mogą ponad to przenosić drobnoustroje chorobotwórcze, mogą to być: wesz ludzka przenosząca zarazki tyfusu, pchła - dżumy, komar widliszek - malarii, mucha tse-tse - śpiączki.

Nazwa owada	Znaczenie dla przyrody i człowieka
1. Komar widliszek	Przenosi zarazki - malarii
2.	Przenosi zarazki śpiączki
3.	
4.	
5. Kruszynki	
6.	

KARTA PRACY UCZNI

Zespół II

Korzystając z dostępnych źródeł informacji uzupełnij tabelę:

Owady szkodniki

Owady roślinożerne - pożerają wszelkie możliwe elementy roślin: kwiaty, owoce, nasiona, liście, łodygi.

Przykładem owadów, które w postaci dorosłej lub jako larwy objadają liście lub korzenie, są stonki ziemniaczane (liście ziemniaka), bielonek kapustnik (liście kapusty), chrabąszcz majowy (korzenie roślin). Jeszcze inne, jak owocówka jabłówka, uszkodzają owoce. Owady niszczą średnio $\frac{1}{4}$ upraw człowieka, monokultury, również leśne np. kornik drukarz (kora drzew). Ogromne straty w gospodarce człowieka mogą spowodować owady odżywiające się nasionami zbóż np. wołek zbożowy czy mącznik młynarek.

Nazwa owada	Znaczenie dla przyrody i człowieka
1. Chrabąszcz majowy	Żywi się korzeniami roślin
2.	Zjada liście ziemniaka
3.	
4.	
5.	
6. Mącznik młynarek	

KARTA PRACY UCZNIĄ

Zespół III

Korzystając z dostępnych źródeł informacji uzupełnij tabelę:

Owady pożyteczne

Owady odżywiające się pyłkiem i nektarem kwiatowym np. pszczoła, trzmiel odgrywają ogromną rolę w zapylaniu roślin, niezbędną do wytworzenia owoców i nasion u 30% roślin europejskich. Ciekawą grupą owadów są saprofagi - odżywiają się one martwą materią organiczną. Na odchodach zwierząt żeruje żuk gnojowy, padlina jest pokarmem dla niektórych gatunków much, a opadłe liście dla wielu owadów bezskrzydłowych. Saprofagi pełnią ważną funkcję w życiu reducentów (grzybów i bakterii) - czynią materię o wiele lepiej dostępną dla nich. Mają również znaczenie glebotwórcze.

Nazwa owada	Znaczenie dla przyrody i człowieka
1. Pszczoła	
2.	Zapyla kwiaty
3.	
4. Żuk gnojowy	Przyspiesza rozkład materii, tworzenie gleby

KARTA PRACY UCZNIĄ

Zespół IV

Korzystając z dostępnych źródeł informacji uzupełnij tabelę:

Owady pożyteczne

Owady drapieżne, żywią się one przeważnie innymi owadami lub drobnymi bezkręgowcami przez co zachowują równowagę biocenotyczną. Jednym z owadów, które pomagają człowiekowi w walce z szkodnikami są tęczniki. Polują one na gąsienice owadów niszczących masowo lasy. Mrówka rudnica niszczy populacje wielu szkodliwych owadów. Mrówki są istotnym czynnikiem hamującym masowe pojawienie się szkodników. Biedronka niszczy mszyce.

Motyl jedwabnik morwowy przed przepoczwarczeniem się otacza się kokonem utkanym z jednej, bardzo cieniutkiej nitki jedwabnej długości ok. 1,5km. Naturalny jedwab jest materiałem utkanym właśnie z tej nitki.

Nazwa owada	Znaczenie dla przyrody i człowieka
1. tęcznik	Zjada szkodniki, głównie larwy
2.	
3.	
4. Jedwabnik morwowy	

Gr. B

1. Oceń, które zdanie jest prawdziwe, a które fałszywe. Wstaw literę P lub F.

Treść zdania	Prawda/fałsz
Wesz ludzka przenosi tyfus.	
Kornik oczyszcza drzewo ze szkodników.	
Trzmiel należy do owadów pożytecznych, ponieważ zapyla kwiaty.	
Do owadów pasożytniczych należą: komar widliszek, konik polny, mucha tse –tse.	
Owadami szkodnikami są: chrabąszcze, stonki, wołki.	
Pszczoły, biedronki, mrówki są pożyteczne.	

2. Wyjaśnij pojęcie:

pasożyt -

.....

Gr. A

1. Oceń, które zdanie jest prawdziwe, a które fałszywe. Wstaw literę P lub F.

Treść zdania	Prawda/fałsz
Komar widliszek przenosi malarię.	
Mrówki przyczyniają się do masowego pojawiania się szkodników w lesie.	
Wołek zbożowy jest szkodnikiem, ponieważ żywi się ziarnami zbóż.	
Do owadów pasożytniczych należą: wesz ludzka, pchła, mucha tse –tse.	
Owadami szkodnikami są: korniki, stonki, biedronki.	
Pszczoła, jedwabnik, chrabąszcz są pożyteczne.	

2. Wyjaśnij pojęcie:

Szkodnik -

.....

Gr. C

1. Oceń, które zdanie jest prawdziwe, a które fałszywe. Wstaw literę P lub F.

Treść zdania	Prawda/fałsz
Komar widliszek przenosi malarię.	
Mrówki przyczyniają się do masowego pojawiania się szkodników w lesie.	
Wołek zbożowy jest szkodnikiem, ponieważ żywi się ziarnami zbóż.	
Do owadów pasożytniczych należą: wesz ludzka, pchła.	
Owadami szkodnikami są: stonki, biedronki.	
Pszczoła, chrabąszcz są pożyteczne.	
Szkodnik- organizm którego działalność życiowa przynosi straty dla gospodarki człowieka	